

Prezes Polskiej Akademii Nauk

Nauka – wielkie wyzwanie

Objąłem zaszczytne stanowisko Prezesa Polskiej Akademii Nauk, mając pełną świadomość, że instytucja ta jest w znaczącym stopniu odpowiedzialna za stan nauki w Polsce. Przed nią, wraz ze wszystkimi innymi instytucjami badawczymi w kraju, stoją dzisiaj niezwykle wyzwania. Wyzwania te są większe niż kiedykolwiek przedtem – i większe, niż opinia publiczna wydaje się powszechnie sądzić. Wobec dynamizmu przemian cywilizacyjnych i gospodarczych na świecie, stwarzających zupełnie nowe szanse rozwojowe, ale

także wywołujących poważne napięcia i konflikty społeczne, znaczenie badań naukowych jest dzisiaj szczególne.

Główna motywacja działalności badawczej, tj. zaspokajanie naturalnej ludzkiej ciekawości na drodze poszukiwania racjonalnych odpowiedzi na pytania dotyczące człowieka i świata, który go otacza, pozostaje oczywiście zasadniczym czynnikiem sprawczym większości procesów badawczych. Otaczające nas niezliczone problemy, lokalne i globalne, nakładają jednak dzisiaj na naukę dodatkowe obowiązki. Uczeni muszą je podejmować ze świadomością znaczenia swej pracy dla przyszłości nas wszystkich.

Któż bowiem inny może wskazać najlepsze rozwiązania dla czekających nas niebawem powszechnych problemów energetycznych, kto pomoże w opanowaniu trudnych dzisiaj do przewidzenia problemów społecznych związanych ze skądinąd tak potrzebnym rozwojem teleinformatyki, kto odpowie na pytania, jak powinniśmy najskuteczniej chronić nasze środowisko naturalne, jak sobie radzić w sprawach kon-

fliktów w wielokulturowych społeczeństwach, czy też jak dbać o lokalne tradycje w warunkach globalizującego się świata. Są setki takich pytań i żadnych szans na przekonywujące odpowiedzi bez rozległych badań naukowych.

Rozumienie współczesnej nauki jest pierwszym krokiem do uznania jej znaczenia. Stałe i przekonywujące wskazywanie na wagę prowadzonych badań, na problemy, których rozwiązanie wymaga szerokiej naukowej analizy, na znaczenie sprawdzonych metod naukowego myślenia o świecie stać się więc dzisiaj musi trwałym elementem społecznej komunikacji. A kluczem do sukcesu w tym wielkim dziele upowszechniania wiedzy jest język debaty, dostosowany do adresata informacji. Dlatego z najwyższą satysfakcją odnotowuję pozycję, jaką w stosunkowo niedługim czasie zdobyła Akademia – świetnie redagowany kwartalnik dokumentujący najciekawsze osiągnięcia placówek badawczych Polskiej Akademii Nauk. Nie mam wątpliwości, że rola pisma będzie szybko rosła i deklaruję daleko idącą pomoc w tym zakresie.

Profesor MICHAŁ KLEIBER
Prezes Polskiej Akademii Nauk